

Kristianstads kommun
kommun@kristianstad.se

2022-06-03
1 (18)
Dnr 2021:7741

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Slättängsskolan LM i Kristianstads kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Slättängsskolan LM avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Slättängsskolan LM i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektor behöver utveckla ett strategiskt jämställdhetsarbete som rektor systematiskt leder och styr för att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet har samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektor och lärarna behöver utveckla arbetet med att öka elevernas motivation genom att se till att alla elever ges den stimulans och de utmaningar de behöver oavsett hur långt de har nått i sin kunskapsutveckling, även till de elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2 december 2022 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till Skolinspektionen.Lund@Skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2021:7741) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att rektor skapar en god grund för utveckling av undervisningen genom uppföljning av resultat, undervisningens genomförande och lärarnas förutsättningar. Uppföljningens olika delar ligger sedan till grund för ett målinriktat arbete med analys, utvecklingsåtgärder och resursfördelning. Vidare leder och organiserar rektor det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag genom att skapa förutsättningar för lärare att samverka samt försäkra sig om att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen. Däremot saknas ett jämställdhetsarbete där rektor tar ansvar för ett systematiskt arbete som bedrivs strategiskt för att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektor genom ett aktivt och medvetet arbete med uppföljning, analys, genomförande av utvecklingsåtgärder och resursfördelning skapar en god grund för utveckling av undervisningen. Av inkommen dokumentation samt intervjuer med lärare, elevhälsan och rektor framgår att rektor genom sin uppföljning har god kännedom om skolans kunskapsresultat och att värdegrunden integreras i undervisningen. Uppföljningen fokuserar på kunskapsresultaten och resultatet av skolans värdegrundsarbete, men även på undervisningens genomförande och lärares förutsättningar. Genom besök i undervisningen och kontinuerliga samtal med lärare vid både informella och formella träffar, såsom medarbetarsamtal, skaffar rektor denna information inför analys. Lärare berättar att rektor är synlig och närvarande och väl medveten om hur det är i klasserna. Vid analys sätter rektor tillsammans med personalen de olika delarna i uppföljningen såsom resultat, undervisningens genomförande och lärarnas förutsättningar i relation till varandra.

Rektors utvecklingsarbete som innefattar deltagande av personal och elever är systematiskt och kontinuerligt och ingår i Barn, och utbildningsförvaltningens systematiska kvalitetsarbete, BUSK. Värdegrundsarbetet tillika kunskapsresultaten finns med i kommunens systematiska årshjul för uppföljning och analys av

skolenheterna. Områden som ingår är bland annat kunskaper, normer och värden, elevernas ansvar och inflytande samt bedömning och betyg. Analys av kunskapsresultat och värdegrundsuppdraget sker bland annat vid elevhälsoteamets möten, vid klasskonferenser en gång per termin och under läsåret vid kvalitetsdagar. Analys av kunskapsresultat genomförs också vid uppföljningsmöten i samband med screeningar i ämnet svenska och vid nationella prov. I arbetet med uppföljning och analys används skolans digitala lärplattform av rektor och personal för dokumentation och information om elevernas kunskapsresultat, extra anpassningar och särskilt stöd. Där finns information om alla ämnen på individ- och gruppnivå. Lärare och elevhälsan berättar att rektor både följer upp och analyserar det förebyggande och åtgärdande värdegrundsarbetet. I analys av kunskapsresultat och värdegrundsuppdraget deltar elevhälsan aktivt.

Det arbete rektor driver avseende uppföljning och analys skapar en gedigen grund för ett målinriktat arbete med utvecklingsåtgärder och resursfördelning. I arbetet har rektor både identifierat framgångsfaktorer och utmaningar. Analysarbetet har lett till nödvändiga utvecklingsåtgärder på individ-, grupp- och organisationsnivå och utgör grunden för fördelning av resurser. Bland annat har skolan identifierat att elevernas resultat i ämnena svenska och svenska som andraspråk har försämrats de senaste åren och att eleverna inte fullt ut upplever trygghet och studiero vilket påverkar kunskapsresultaten. Detta har lett fram till följande prioriterade mål; ökad läsförståelse och språkförmåga samt ökad trygghet och studiero. Enligt rektor och elevhälsan fördelar rektor resurser utifrån de behov som framkommer i skolans analys av kunskapsresultat och värdegrundsuppdraget. Planeringen av nästa års resursfördelning sker på våren tillsammans med personalen och omfördelas utifrån uppkomna behov under pågående läsår. Som exempel finns i någon årskurs extra lärare för att kunna ge stöd till eleverna i mindre grupper samt extra lästräning i en annan årskurs.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektor leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Av inkommen dokumentation samt intervjuer med lärare, elevhälsan och rektor framgår att det finns välfungerande strukturer kring mötesforum för att skapa förutsättningar för lärare att samverka och för kollegialt lärande. Samverkan sker exempelvis varje vecka i skolans utvecklingsgrupp där bland annat förstelärare och specialpedagoger deltar och vid arbetslagsträffar, samt några gånger per termin vid lärarträffar, arbetsplatsträffar och studiedagar. Vid dessa tillfällen sker kollegialt lärande lärare emellan. Rektor och lärare ger exempel på kollegialt lärande och lyfter särskilt fram arbetet som benämns

SKUA-projektet (Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt). Skolans arbete inom projektet är även en del inom Kristianstads kommuns satsning som kallas för *Framgångsrik undervisning*, vilken syftar till att öka elevernas måluppfyllelse. Inom projektet utvecklar lärarna sin undervisning genom en växelverkan mellan att pröva idéer i undervisningen och diskussioner i kollegiet. Rektor följer upp att ett kollegialt lärande sker genom samtal med lärare, egna observationer av undervisningen, deltagande i mötesforum och genom samtal med specialpedagog som observerar undervisning och handleder lärare. Skolenhetens fokus sedan en tid tillbaka är att tillsammans hitta bra sätt att strukturera en lektion och koppla samman det med trygghet och studiero. Enligt lärare, elevhälsan och rektor ger det kollegiala lärandet avtryck i undervisningen. Vidare framkommer i intervjuer med rektor, lärare och elevhälsan att rektor även leder och organiserar det pedagogiska arbetet genom att i samband med tjänstefördelning se till att det finns stöd i arbetslaget för obehöriga lärare.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att det finns ett visst arbete kring jämställdhet på skolenheten men att rektor inte leder och styr något jämställdhetsarbete. Av intervjuer med lärare framkommer att mellanstadielärarna har uppmärksammat och diskuterat skillnader mellan flickor och pojkars kunskapsresultat i samband med skolans systematiska kvalitetsarbete (BUSK), samt lagt märke till skillnader mellan pojkar och flickors upplevelse av studiero. Däremot känner inte lärarna i lågstadiet till något jämställdhetsarbete på skolan som leds och styrs av rektor. De har inte heller uppmärksammat någon problematik avseende jämställdhet. Samtidigt finns det elever som upplever att pojkar och flickor bemöts på olika sätt av lärare, exempelvis att lärarna är mer tillåtande mot flickor såsom vid tillsägelser. Av intervju med rektor framgår att jämställdhetsperspektivet uppmärksammas av lärare när det påträffats, exempelvis av mellanstadielärarna vid klasskonferenser, men att rektor inte leder och styr något jämställdhetsarbete på skolenheten. För att det ska bli ett systematiskt jämställdhetsarbete behöver lärarna få riktlinjer av rektor om hur arbetet ska gå till, vilket de inte fått, enligt rektor.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektor behöver utveckla ett strategiskt jämställdhetsarbete som rektor systematiskt leder och styr för att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet har samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Granskningen visar att jämställdhetsperspektivet uppmärksammas på förekommen anledning. Dock saknas ett jämställdhetsarbete som rektor leder och styr vilket syftar till att ge alla elever, oavsett könstillhörighet, samma förutsättningar att lära och utvecklas. Av denna anledning finns inte något jämställdhetsarbete på skolenheten som är systematiskt och strategiskt.

Enligt läroplanen ska skolan aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt de krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattning om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans, samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen, med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet. Rektor som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.¹

Enligt Skolinspektionens rapport *Grundskolors arbete med jämställdhet* bör rektor utveckla ett systematiskt och långsiktigt jämställdhetsarbete. För att skapa långsiktighet i jämställdhetsarbetet bör arbetet vara strategiskt. Ett långsiktigt arbete behöver innehålla en kontinuerlig analys av om det finns skillnader i könsmonster och om det finns olika förutsättningar för flickor och pojkar. Utifrån en analys behöver skolan sedan vidta åtgärder om det finns behov. Arbetet bör integreras i organisationen och ordinarie arbetsprocesser och vid behov innehålla identifierade mål avseende jämställdhet.²

Mot denna bakgrund rekommenderar Skolinspektionen rektor att initiera ett systematiskt och strategiskt arbete på skolan för att främja jämställdhet och därigenom säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet har samma förutsättningar att lära och utvecklas. Jämställdhetsperspektivet bör genomsyra det ordinarie arbetet med uppföljning, analys och utvecklingsåtgärder kopplat till

¹ Ref. Förordningen (SKOLF 2010:37) om läroplan för grundskolan samt förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr11) kap 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, kap 2.8 Rektorns ansvar.

² Skolinspektionen (2020) Tematisk kvalitetsgranskning: Grundskolors arbete med jämställdhet – med särskilt fokus på en trygg skolmiljö för alla elever.

kunskapsresultat. Även utbildningens organisering, innehåll och arbetsformer behöver systematiskt och löpande följas upp på ett sådant sätt att könsmonster kan uppmärksammas. Det kan handla om att analysera anmälningar om kränkande behandling, elevernas möjlighet att göra sina röster hörda i klassrummet, vilka möjligheter till stöd och utmaningar de har samt i vilken utsträckning elever motiveras i undervisningen. Arbetet kan också handla om att arbeta kollegialt för att synliggöra egna mönster och normer kopplat till kön som lärare och personal har och att öka deras kunskap om jämställdhet. För att det ska fungera behöver rektorn ta ansvar för att lärarna har och utvecklar sin kunskap om vad jämställdhet innebär.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att undervisningen innehåller ett aktivt lärarstöd och i huvudsak är strukturerad och varierad. Eleverna är till viss del delaktiga i sitt eget lärande och i att planera och utvärdera undervisningen. Däremot visar granskningen att eleverna i begränsad omfattning motiveras, stimuleras och utmanas utifrån behov och förutsättningar.

Aktivt lärarstöd, strukturer och variation

Granskningen visar att undervisningen innehåller ett aktivt lärarstöd och i huvudsak är strukturerad och varierad. Av intervjuer med elever, lärare och rektor samt lektionsobservationer framgår att lärarna är aktiva under lektionerna med att se till att eleverna kommer igång med sina arbetsuppgifter och att arbete fortgår under hela lektionen. Lärarna förklarar så att eleverna förstår vad de ska göra, ger delinstruktioner och ger förtydliganden både enskilt och till hela klassen. Vidare framgår också av intervjuer med elever och lärare samt observationer att lektionerna är strukturerade med tydliga inledningar, med en progression avseende lektionernas innehåll från början till slut och ofta framåtsyftande avslut. Elever, lärare och

elevhälsan beskriver att lektionens arbetsgång tydliggörs bland annat genom att lärarna i början av lektionen berättar vad eleverna ska göra under lektionen och även visar arbetsgången i text och bild. På de flesta observerade lektioner återkopplar lärarna också till föregående lektion. Rektor berättar, likt elevhälsan, att det gemensamma arbetet i kollegiet med att skapa tydlig lektionsstruktur är en framgångsfaktor på skolan. Det framgår också av observationer och intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektor att undervisningen är målinriktad utifrån läroplanen. Vidare framgår att flertalet lärare i sin lektionsstruktur tydliggör lektionsmål för eleverna, men att det finns en viss skillnad mellan lärare i vilken utsträckning det sker. Lärare och elever beskriver att lektionen inleds med att målet presenteras. Som exempel berättar någon elev att det står på tavlan vad de behöver på lektionen, vad de ska göra och målet för vad de ska lära sig. Däremot berättar elever från ett par klasser i de lägre årskurserna att de vet vad de ska göra, men inte vilka målen är. I en lärarintervju framkommer att ett kollegialt lärande sker avseende att konkretisera målen för eleverna, bland annat i samarbete med didaktiker från kommunens utvecklingsavdelning och att det finns ett behov av att tillsammans fortsätta utveckla detta arbete. Av intervjuer med elever och lärare samt lektionsobservationer framgår vidare att lektionerna överlag består av olika sorters uppgifter och aktiviteter. Exempelvis genom att använda film, digitala spel, läroböcker, skrivande, lyssnande, läsning, bildskapande och ibland rörelse. Det finns elever och lärare som ger exempel på att eleverna förutom att arbeta enskilt även arbetar i par och grupp. Samtidigt framgår av intervjuer med elever, lärare och elevhälsan samt observationer att elever ofta får arbeta enskilt. Lärare och elevhälsan beskriver att anledningen till detta är att studieron är bäst när eleverna arbetar enskilt. Nu när skolenheten arbetat fram former för studiero berättar elevhälsan att de behöver arbeta vidare med att träna upp elevernas förmåga att samarbeta. Enligt rektor arbetar elever i grupp men det finns skillnader mellan klasserna i vilken utsträckning det sker.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna delvis är delaktiga i sitt eget lärande och i att planera och utvärdera undervisningen. Av elev- och lärarintervjuer samt observationer framgår att det finns flera tillfällen där elever får reflektera över sitt eget lärande. Exempelvis genom att lärare ibland använder så kallade "exit ticket" med syfte att konkretisera vad eleverna lärt sig, ofta i förhållande till lektionens mål på de lektioner där mål presenteras. Elever och lärare från några klasser ger också exempel på att eleverna får göra jämförande uppgifter för att synliggöra sin lärandeprogression. Av intervjuer med lärare framgår vidare att elever både genom att få frågor, men också genom övningar får reflektera över hur de tar till sig kunskaper bäst. Ibland får

eleverna även möjlighet att reflektera utan givet svar genom öppna frågor och då företrädesvis i ett ämne. Vidare framgår av samtliga intervjuer att eleverna till viss del medverkar i undervisningens planering och utvärdering. Elever och lärare ger exempel på att det förekommer att eleverna får vara med och påverka undervisningens genomförande såsom när ett arbete startas upp med en tankekartor. Eleverna får först berätta vad de kan, vad de vet och sedan vad de vill veta. Ytterligare exempel är när elever utifrån hur de lär bäst får påverka det kommande arbetet och när läraren frågar hur eleverna vill redovisa. I intervju med lärare framkommer att det finns lärare som upplever att det är svårt för eleverna i lågstadiet att svara på frågan hur de vill arbeta. Av den anledningen så ställs inte frågan så ofta. Istället erbjuds eleverna ett utbud av olika sätt att arbeta för att de sedan ska kunna välja på mellanstadiet. Av intervju med elever och lärare framgår att det finns tillfällen när elever får utvärdera undervisningen, bland annat genom att visa sin uppfattning med tummarna. Främst handlar utvärderingen om elevernas arbete och klassrumsklimatet, men ibland om elevernas tankar om undervisningen. Enligt rektor och elevhälsan kan elevernas delaktighet ökas ytterligare för att göra dem mer aktiva i undervisningen och sitt eget lärande, men det behövs olika mycket i klasserna.

Stimulans och utmaningar utifrån behov och förutsättningar

Granskningen visar att eleverna i begränsad omfattning motiveras, stimuleras och utmanas utifrån behov och förutsättningar. Av intervju med lärare, elevhälsan och rektor samt av inkommen dokumentation framgår att skolan uppmärksammat ett behov av att öka elevernas motivation till skolarbetet. Skolan och omvärlden är en del av det systematiska kvalitetsarbetet (BUSK) inom vilket skolan valt att arbeta med elevernas motivation. Detta utifrån att de uppmärksammat att elevernas motivation för skolarbetet minskar under åren i låg- och mellanstadiet, samt att kunskapsresultaten försämrats. I intervju med rektor framkommer att skolan arbetar med att undersöka vad det är som gör att motivationen sjunker. Hitintills har ett arbete påbörjats bland annat genom ökat samarbete med studie- och yrkesvägledare och externa aktörer såsom räddningstjänst, bank, idrottsföreningar och musikskola. Flera uppgifter från samtliga intervjuer samt observationer pekar på att lärarna är måna om att skapa relationer med eleverna och få eleverna att vilja arbeta vidare. I intervju med elever framkommer att lärare uppmuntrar eleverna men också ett behov av att öka motivationen och stimulansen i undervisningen, om än i olika grad i de olika ämnena och hos de olika lärarna. Bland annat ger elever exempel på att de oftare skulle vilja arbeta tillsammans, röra sig mer och göra mer laborativa uppgifter – även utomhus. I lärarintervju framkommer att lärarna inte gemensamt pratat om att stärka elevernas motivation att lära och att de kan bli bättre på att få eleverna att utmana sig och vilja fortsätta att lära. Det framgår även av intervju med elever, lärare, elevhälsan

och rektor att motivationen är avhängig att eleverna utmanas utifrån var och ens behov och förutsättningar. Enligt elevhälsan behöver de pedagogiska planeringarna som lärarna gör utvecklas för att i högre utsträckning utmana alla elever för annars tappar de lätt motivationen. Det framkommer i intervju med elever, lärare, elevhälsan och rektor att nu blir fokus företrädesvis på de elever som behöver mycket stöd i undervisningen. Detta får till följd att elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling inte utmanas utifrån sina behov, men att det finns en skillnad mellan ämnen och även mellan lärare i vilken omfattning det sker. Elever och lärare ger visserligen exempel på anpassad nivådifferentiering i uppgifter och organisation i undervisningen, men samtidigt framkommer en svårighet och ett behov att utmana elever mer och då framförallt de som har kommit långt i sin kunskapsutveckling.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektor och lärarna behöver utveckla arbetet med att öka elevernas motivation genom att se till att alla elever ges den stimulans och de utmaningar de behöver oavsett hur långt de har nått i sin kunskapsutveckling, även till de elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling.

Granskningen visar att lärarna till viss del anpassar innehåll och arbetsuppgifter så att de ger stimulans och utmaningar till aktuell elevgrupp, men att det förekommer skillnader mellan lärare och mellan ämnen. Detta föranleder att det finns elever som inte får den stimulans och de utmaningar som de behöver, företrädesvis elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling. Vidare visar granskningen att undervisningen till viss del motiverar eleverna och att det finns ett behov av att öka motivationen och stimulansen i undervisningen.

Enligt 3 kap. 2 § skollagen ska alla barn och elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling

En utmanande undervisning innebär att läraren kognitivt utmanar eleverna med uppgifter och aktiviteter, som utvecklar och utmanar deras tänkande oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling. Att undervisningen utmanar och stimulerar är viktigt och ger innehåll och mening till skolarbetet. Detta främjar och stärker i sin tur elevernas motivation och engagemang i undervisningen. Lärarens uppgift är att ta

fasta på elevernas erfarenheter, intressen och föreställningar och utmana dessa med hjälp av intresseväckande frågeställningar och uppgifter. Det handlar bland annat om att lärarna behöver erbjuda en variation av uppgifter och att de extra uppgifter som erbjuds elever som snabbt blir klara är av fördjupande karaktär, snarare än upprepande.³

Med denna bakgrund rekommenderar Skolinspektionen rektor att utveckla arbetet med att ge elever stimulans och utmaningar i undervisningen. Det kan göras genom att undervisningen utvecklas i samverkan mellan lärare och elevhälsan samt under rektors styrning. Skolinspektionen rekommenderar att kompetensutvecklingen sker i samverkan mellan låg- och mellanstadiet som en del av pågående arbete med att öka elevernas motivation till skolarbetet. Detta genom att bland annat ta del av varandras pedagogiska planeringar och utveckla dem tillsammans i syfte att stärka elevernas inre motivation. Det kan exempelvis handla om att utifrån elevernas erfarenheter och intressen låta dem upptäcka nya kunskaper hos sig själva genom att utmana dem med uppgifter strax ovanför deras kunskapsnivå. Det kan även handla om att utveckla arbetsformer inom vilka eleverna har möjlighet att utveckla sin kunskap genom samarbete med varandra i utforskande arbetssätt. Arbetet kan också handla om att arbeta kollegialt för att synliggöra mönster i lärares förhållningssätt gentemot eleverna i syfte att stärka elevernas motivation och engagemang. Vidare föreslår Skolinspektionen att rektorn tillsammans med lärare och elevhälsan systematiskt inhämtar och utvärderar elevernas uppfattning om undervisningen i de olika ämnena och hos olika lärare.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

³ Skolinspektionen (2016a) Utmaningar i undervisningen: Många elever behöver mer stimulans och utmaningar, Tematisk analys, Stockholm: Skolinspektionen.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att det finns ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero med bland annat gemensamma kartläggningar och åtgärder.

Trygghet

Granskningen visar att skolan bedriver ett välfungerande arbete med att skapa trygghet på skolan. Av intervju med elever, lärare och rektor samt inskickad dokumentation framgår att alla elevers upplevelse av trygghet systematiskt följs upp och att skolan utifrån analys av uppföljningen aktivt arbetar med att vidta åtgärder som tillförsäkrar eleverna en trygg miljö. Det finns ett medvetet arbete på skolan med att följa upp elevernas upplevelse av trygghet bland annat genom en övergripande enkät i kommunen, en egen skolenkät, vid utvecklingssamtal och däremellan vid behov. Elevråd och klassråd är en integrerad del av det systematiska trygghetsarbetet. Bland annat gör elevrådet trygghetsvandringar med bland annat rektor för att kartlägga om det finns otrygga platser. Utifrån analys vidtas passande åtgärder. Exempel på åtgärder är att rektor beslutat om fler vuxna ute på raster och även rutiner för att följa elever ut och in ur klassrum samt organisation kring fotbollsplan, matsal och omklädningsrum till idrottsanläggning. Enligt intervjuade elever är många vuxna ute på rasterna och finns till hands om det behövs. I samtliga intervjugrupper framkommer att det är en trygg skola för eleverna.

Studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat och målinriktat arbete med att skapa en skolmiljö som präglas av studiero. Av intervjuer med elever, lärare och rektor samt inkommen dokumentation framgår att studieron i stort kartläggs och utvärderas på samma sätt som tryggheten på skolan. Det framgår även att det finns gemensamma ordningsregler, att bland annat elevrådet deltar i arbetet med att ta fram dessa och att de kommuniceras med vårdnadshavarna. Skolans arbete med att skapa struktur i undervisningen är ett samlat arbete som även innefattar arbetet med att skapa och upprätthålla studiero. Tydligheten i lektionsstrukturerna främjar arbetet med att upprätthålla studiero. Enligt elevhälsan har studiero hög prioritet i alla klassrum och rektor säger att lärarna arbetar väl med att skapa studiero. Skolan har arbetat mycket med att skapa studiero och kommer även fortsättningsvis ha studiero som mål i sitt systematiska kvalitetsarbete. Det framgår av intervju med lärare, elevhälsan och rektor att både elevhälsan och rektor är väl insatta i hur klasserna fungerar avseende

studiero, har ständiga diskussioner med lärarna och vidtar åtgärder utifrån behov. Flera riktade insatser har gjorts och görs såsom förändringar i bemanning, grupper har delats, samtal med vårdnadshavare, insatser av elevhälsan och förändring i den fysiska lärmiljön. Det framkommer att det överlag är god studiero och att insatserna gett positiv effekt, men att ett kontinuerligt arbete måste fortgå eftersom studieron i vissa klasser bland annat är avhängig ämne och tidpunkt på dagen. Vid alla Skolinspektionens observationer uppfattar utredarna att studieron är god.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att rektor analyserar eventuella avvikelser i betyg och omdömen. Jämförelser sker mellan olika ämnen, mellan lärare samt mellan resultat på nationella prov och betyg/omdömen. Vidare för rektor diskussioner med lärarna utifrån dessa analyser. Granskningen visar också att rektor ser till att lärarna använder olika metoder för att kunna göra likvärdiga bedömningar samt att rektor skapar förutsättningar för lärarna att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

Rektors analys av betygsättning samt kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektor analyserar eventuella avvikelser i lärarnas omdömen och betyg. Det framgår av intervju med lärare, elevhälsan och rektor att rektor har god insyn i och vetskap om lärares bedömningspraktik och kvalitetssäkrar omdömen och betyg. I samband med analys av elevernas kunskapsresultat, bland annat vid klasskonferenser och vid kvalitetsdagarna i slutet av läsåret, finns även jämförelser av omdömen och av betyg lärare emellan och även mellan ämnen med som parameter att analysera. Vid dessa tillfällen deltar rektor. Ur detta perspektiv jämförs exempelvis över tid resultat i samma årskurs och elevers betyg och omdömen med nationella prov. I analyserna uppmärksammas om omdömen och betyg är likvärdiga. Det framgår även att rektor för samtal med lärarna om deras omdömen och betyg vid medarbetarsamtal i syfte att kvalitetssäkra omdömen och betyg.

Granskningen visar att rektor ger lärare goda förutsättningar att kvalitetssäkra omdömen och betyg samt ser till att lärarna vid bedömningsarbetet använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar. I intervju med lärare, elevhälsan och rektor framkommer att vid skolenhetens planerade mötesforum med hela kollegiet och i arbetslagen finns tid för lärarna att tillsammans arbeta med sin bedömningspraktik för att främja likvärdighet. Vid dessa tillfällen, men även vid behov, ger lärarna varandra stöd vid bedömning. Lärare berättar att likvärdigheten främjas av att de har samma arbetsrum och arbetar i varandras klasser, samt att de har god hjälp av specialpedagogerna. I samarbetet med varandra planerar de för bedömning, resonerar om de nationella kunskapskravens innebörd, sambedömer och diskuterar omdömen och betyg. Vidare använder lärarna bland annat Skolverkets bedömningsstöd, jämförelser med bedömning av tidigare års nationella prov, kartläggningsmaterial och skolans digitala lärportal – med bedömningar kopplat till kunskapsnivåer och omdömen – för att skapa likvärdighet. Det framkommer också att rektor ger förutsättningar att sambedöma nationella prov och att det görs. Tidigare har det funnits ett samarbete med andra skolenheter kring likvärdig bedömning och betygsättning, bland annat i samband med nationella prov. Nu finns inte samarbetet bland annat på grund av pandemin men lärare, elevhälsan och rektor har förhoppningar om att det ska påbörjas igen.

På Skolinspektionens vägnar

X Cecilia Kjellman

Cecilia Kjellman

Beslutsfattare

Signerat av: Cecilia Kjellman

X Ulrika Bohlin

Ulrika Bohlin

Föredragande

Signerat av: Ulrika Bohlin

I handläggningen av ärendet har även Sandra Andersson och Jenny Fahlman medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 8 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 15 mars 2022 och den 17 mars 2022. Besöket genomfördes av Ulrika Bohlin och Sandra Andersson.

Slättängsskolan är en skolenhet i Kristianstads kommun som består av förskoleklass och årskurs 1–6. Antalet elever vid tillfället för Skolinspektionens besök är 163 i årskurs 1–6. Förskoleklassen ingår inte i granskningen.